

DE DADERS OP DE ACHTERGROND

28 juni 1974

Goedenavond, vrienden.

Zoals u bekend is, zijn wij niet alwetend of onfeilbaar. Denkt dus zelf na. Ons onderwerp voor heden dient van meer actuele aard te zijn. Daarom wilde ik met u spreken over:

DE DADERS OP DE ACHTERGROND

Wat geen titel is voor een moord en doodslag-thriller, maar een korte poging enkele feiten te bezien.

Wanneer je alleen rekening houdt met de uiterlijkheid van de dingen, lijkt het erop dat het mensdom bij het vele geweld en vele andere misslagen toch vooral gedreven wordt door idealen. De werkelijkheid ligt vaak een tikje anders. Er gebeuren zeer veel zaken op deze wereld waarvan weldenkende mensen zich afvragen hoe dit, met alle idealisme enz. erbij geteld, nog mogelijk is. Denk eens aan de geschiedenis in Noord-Ierland. Waar ligt de oorzaak voor dit alles? De werkelijke daders blijven bij dergelijke zaken altijd weer onbekend en het is zeker op deze avond mijn taak niet dezen te noemen. Ik wil u slechts inzicht verschaffen in hetgeen er aan de hand kan zijn in dergelijke gevallen. Daarnaast wil ik u erop wijzen dat veel van hetgeen zich op aarde nu afspeelt, een mogelijkheid in zich bergt veranderingen in de samenleving te bevorderen en zo ook geestelijk zijn betekenis heeft.

Wat dus zijn de feiten in Noord-Ierland? Er is hier in feite een klassenstrijd gaande, eerder dan een godsdienststrijd, ook al doet men alsof. De situatie ligt immers als volgt: De protestanten vormen een bevoorrechte groep, een economisch heersende kaste. De katholieken werden lange tijd beschouwd als verraders, omdat zij niet onbepaald Engeland aanhingen. Zij werden in een soort getto gemanoeuvreed, waaraan slechts enkelen van de meest welgestelden zich konden onttrekken. Op dit ogenblik kan men nog vele armere wijken aanwijzen waarin alleen katholieken leven. Deze wijken behoren niet tot de besten, dat is zeker. Het wonen daarin wordt vaak gezien als een reden om mensen lagere arbeid aan te bieden, of minder te betalen. Het gevolg is dat katholieken er belang bij hebben dat in Noord-Ierland industrieën en bedrijven worden aangetrokken, die geen voorkeur kennen voor een bepaald geloof, dan wel een voorkeur hebben voor katholieken. Enkele van dergelijke industrieën bevinden zich in Éire - onafhankelijk Ierland - en zouden graag uitbreiden onder voorwaarden, waardoor zij ook op steun van de Engelse staat kunnen rekenen.

De protestanten hebben de nu in Noord-Ierland bestaande industrieën in handen. Zij hebben voorrechten, krijgen eerder goedbetaalde banen. Hun belang is het, dat de bestaande toestand zo lang mogelijk wordt gehandhaafd, terwijl hun industrie belang heeft bij een aangesloten blijven aan het Engelse rijk, al is het alleen maar om de voordelen die dit bij export oplevert. Reeds in het verleden bleek dat de IRA werd gefinancierd door belanghebbende grondbezitters en grootindustriëlen. Dit is ook op het ogenblik het geval. Officieel ging het bij deze storting van gelden alleen om het mogelijk maken van politieke acties, maar de gevers wisten zeer wel dat wapens werden aangezocht daarmee.

De protestanten hebben het overwicht in het parlement van Noord-Ierland, zij bezitten dus politiek de macht. Toen geweld losbrak, kregen zij de steun van o.m. enkele grote bankbedrijven die beleggingen wilden zeker stellen. Daarnaast traden als financiers ook protestante en anglicaanse grondbezitters op. Dezen zijn de voornaamste bron van middelen voor de Provisionals, sinds dezen niet meer als politiemacht op kunnen treden, dankzij Engels ingrijpen.

Realiseer u dat door beide zijden voor grote kapitalen aan wapens wordt gekocht. Realiseer u dat een gewoon Mousergeweer met 100 schot munitie meer dan 400 gulden moet kosten en dat modernere automatische wapens veel duurder zijn, wanneer je dezen moet kopen langs de wegen die deze mensen moeten gaan. Er is door beide zijden veel geïnvesteerd in deze burgeroorlog. Daarnaast zijn middelen nodig om degenen die niet meer kunnen werken omdat zij gezocht worden, de leiders en de semiprofessionals te betalen.

Wie even nadenkt, zal beseffen dat dergelijke grote bedragen zeker niet kunnen worden opgebracht door de meestal arme katholieken, zoals die bv. in Bogside wonen. Ook de kosten van de Provisionals liggen zo hoog dat het niet aannemelijk is dat zij alleen door bijdragen van de bevolking, collecten e.d. kunnen opereren, zoals zij doen. Ook hier zijn een groot aantal mensen die geen beroep meer uitoefenen, maar professionele terroristen zijn geworden. Ook dezen moeten leven. Daarom stel ik: belangen op de achtergrond zijn grotendeels aansprakelijk of ten minste medeaansprakelijk voor hetgeen er in Noord-Ierland op het ogenblik gebeurt.

Beziet men een situatie als Vietnam, dan worden wij alweer met soortgelijke omstandigheden geconfronteerd. Zeker, de Amerikanen zijn uit Vietnam vertrokken – officieel tenminste. Maar de Amerikaanse politieke en andere belangen niet. De Chinezen hebben zich ook al teruggetrokken – maar ook niet geheel, want ook die hebben politieke belangen in dit gebied te verdedigen. Toen de vredesonderhandelingen in Parijs schenen te slagen, hebben wij u reeds gezegd dat het nog vele jaren zou duren voor van een werkelijke vrede in dit land sprake zou kunnen zijn. Ik citeer: Officiële vrede zal geen werkelijke vrede zijn, daar belangengroepen die zoveel hebben geïnvesteerd in de huidige officiële regering of de Vietcong geen genoegen zullen nemen met een vrede die voor hen geen bijzondere voordelen met zich brengt. Op dit ogenblik is er feitelijk nog steeds oorlog en staat ruim 100.000 man aan de ene kant en rond 80.000 man aan de andere zijde tegenover elkaar in een strijd om de rijst verbouwende provincies. Waarom eigenlijk?

Zeker ook omdat beleggingen die in dit land gedaan werden en politieke mogelijkheden die het westen in dit land meent te zien, gegarandeerd worden door de huidige regering die tevens alle grote bezitters van gronden en productiemiddelen vertegenwoordigt. Bij een andere regering zouden deze belangen niet meer zo goed gegarandeerd zijn, zeker niet indien communisten daarvan deel uit zouden maken. Vandaar de steun die het huidige bewind nog steeds ontvangt. Het is trouwens altijd in bekend spel geweest van grote belangengroepen. U kunt daarvan voorbeelden zien in de bananenrepublieken, vele Afrikaanse landen en vooral ook in bepaalde staten, die belangrijke grondstoffen bezitten. Wanneer er concessies zijn vergeven door de regering voor een bepaalde maatschappij, terwijl iemand anders deze concessie voor zich begeert, dan is de eenvoudigste wijze om dit te bereiken: revolutie maken. De nieuwe regering zal zich niet meer gebonden voelen aan de afspraken van de vorige. Steun je dus het later legaal wordende bewind, dan zal dit zich erkentelijk tonen door je – tegen betaling, vaak op een geheime rekening in Zwitserland – alles te geven, wat je wilt hebben.

Denk nu niet, dat ik overdrijf. Misschien weet u iets van hetgeen ITT heeft gedaan in Chili. Mogelijk hebt u van meer dergelijke gevallen gehoord en u verwondert, dat bepaalde regeringen met hun instanties meewerken aan een handhaven van dergelijke commerciële machten in andere landen. Wanneer wij geconfronteerd worden met allerhande oorlogjes en revoluties is het daarom zeker niet zo dwaas wanneer men zich afvraagt, wie in werkelijkheid voor het merendeel van de ontwikkelingen en wreedheden aansprakelijk zijn, wie de daders op de achtergrond zijn. In Azië en Zuid-Amerika blijken op dit ogenblik ook politieke overwegingen een grote rol te spelen, terwijl grondstoffen en zekerstelling van kapitalen eveneens een grote rol spelen. In Afrika zien wij dat stammen vaak mede reden en/of oorzaak zijn van toestanden en omwentelingen, maar ook hier rijst de vraag, hoe men dan aan het geld komt dat nodig is voor het tot stand brengen van een geslaagde omwenteling. Waar komen wapens en geld vandaan? De daders zijn ook hier mede machten op de achtergrond. Het lijkt er wel op dat een groot deel van de wereld beheerst en zelfs geregeerd wordt door mensen op de achtergrond die men nimmer te zien krijgt en wier werken steeds geheim schijnt te moeten blijven.

De werkelijke oorlogvoerenden varen vaak in luxe jachten ergens bij Miami of op de Middellandse Zee. Deze mensen schieten en moorden zelf niet. Zij spelen en werken, behoren vaak tot de jetset. Toch zijn zij het wel degelijk die de ellende van miljoenen mensen op aarde voor hun eigen belangen bevorderen en de ontwikkelingen in vele landen bepalen.

U zult beseffen dat dit een wat wonderlijke toestand is. Gelukkig kent u voorbeelden daarvan, zij het op veel kleinere schaal in eigen omgeving. In vele steden worden nieuwe wegen aangelegd, oude huizen vervangen door nieuwbouw e.d., niet omdat de bevolking daaraan iets zou hebben, maar omdat dit de belangen van een bepaald bedrijf of een zakelijke groep bevordert. Bepaalde niet lonende exploitaties worden met gemeenschapsgelden in stand gehouden, terwijl de aandeelhouders toch grotere inkomsten daaruit putten. Dit ondanks een voortdurend deficiënt van het bedrijf in kwestie. Zo is het nu eenmaal. Maar ja, in uw land loopt het tenminste de spuigaten nog niet helemaal uit en wordt nog enigszins rekening gehouden met de belangen van de burgers. In West-Europa is eerder sprake van een soort evenwicht, waarin de massa althans enige invloed kan hebben. Aan de ene zijde zien wij de arbeiders, vertegenwoordigd door hun bonden aan de andere kant de werkgevers. Onderzoek men nu eens wat er werkelijk gebeurt, dan zal men zien dat, ongeacht de uitspraken van beide partijen die hulpeloos doen of met elkaar wat strijden en elkaar dreigen, maken deze groepen tezamen uit, wat er gebeurt. Daar beiden een belangrijk deel van de bevolking vertegenwoordigen en daarop voor het behoud van hun macht nog aangewezen zijn, hebben ook de burgers wel enige invloed op de ontwikkelingen. Indien de vakbonden een algemene staking uitroepen, zullen vele mensen eronder lijden, maar zolang de bedrijven hun kapitaal en mogelijkheid tot zakendoen zeker willen stellen, zullen zij hun zin wel kunnen krijgen.

De werkgevers weten dit evengoed als de regeerders. Omgekeerd kunnen de werkgevers veel invloed uitoefenen. Indien dezen bereid zijn hun bedrijven voor goed of voor lange tijd te sluiten, ongeacht de verliezen die hen dit oplevert, zo krijgen dezen hun zin. Ongeacht de uiterlijke strijd van de leiders van beide groepen is er een gemeenschappelijk belang. Iets wat bv. bij geschillen tussen de vakbonden en Philips een grote rol heeft gespeeld de laatste tijd. Het gaat er gemeenlijk beschaafd aan toe en de werkelijke ontwikkelingen blijven de burger verborgen door een rookgordijn van argumenten en schijnbare geschillen. Er zijn echter zaken waarbij men er toch goed aan zou doen zich eens af te vragen, wie daarbij belang kan hebben. Denk in dit verband eens aan het steeds meer toestromen naar uw land van Surinamers en Antillianen. Ik kan begrijpen dat die mensen zelf er voor voelen te delen in de sociale verworvenheden van uw land. Maar wie maakt er propaganda voor deze uittocht? Wie hanteert een bepaalde wijze van het verlenen van voorschotten aan hen die niet uit eigen middelen de reis kunnen betalen? Wie doet dit? Waarom?

Mogelijk zou men zich af moeten vragen wie er belang bij heeft in uw volk een soort vreemde onderlaag te scheppen die door de rest van het volk gediscrimineerd kan worden, wanneer er iets verkeerd gaat, maar bovendien arbeidsplaatsen kan vullen op punten waar daaraan behoefte kan bestaan. Ik besef dat het moeilijk is op deze vragen een juist antwoord te geven. Zeker is echter dat bij dit alles bepaalde officiële instanties een niet geheel duidelijk rol spelen. Ook hier kan men vragen naar de verantwoordelijken op de achtergrond. Zoals men zich terecht die vraag kan stellen t.a.v. de omwentelingen die achter de schermen zich op het ogenblik in Duitsland afspelen. Dat Brandt moest gaan, is hierbij maar een neveneffect. Vraagt men zich af wie er belang bij heeft een al te goede verstandhouding tussen oost en west te torpederen, dan kan men bepaalde grotere industrieën wel scheef aankijken - waaronder belangrijke chemische concerns en een zeer belangrijk staalwerk. Deze ondernemingen hebben er groot belang bij dat de ontspanning niet te ver gaat, terwijl het daarnaast voor hen niet onbelangrijk is dat de sociale tendensen van de laatste periode - door Brandt sterk bevorderd - eens wat op de achtergrond geraken. Naast politiek speelt zeker ook hier commerciële belangen een grote rol. Men zou zich ook kunnen afvragen wie er belang bij heeft dat Nixon van het toneel verdwijnt. Want vergeet één ding niet. Als men kan men Nixon niet bepaald waarderen, maar er is toch niemand in de wereld die de laatste 30 jaren zoveel heeft bijgedragen tot ontspanning in de verhoudingen tussen oost en west-blok.

Laat ons duidelijk stellen dat deze man niet de originator is van het vreemde systeem, waarbij het Witte Huis een eigen geheime dienst hanteert en middels regeringsinstellingen pressie op bepaalde burgers uitoefent. Zoeken wij naar het begin van dezen praktijken dan is het te bewijzen dat ook John Kennedy daaraan meedeed. Het begin ervan ligt waarschijnlijk in de tijd van Teddy Roosevelt. Maar die anderen zijn niet betrapt, Nixon wel. Omkoperijen, pressiegroepen, onderlinge spionage, chantage op politiek terrein zijn in feite standaardprocedure in de USA - en vele andere landen. Wat de vraag doet rijzen, waarom Nixon degene is die zo scherp wordt aangevallen, hoe het komt dat juist nu allerlei dingen uitlekken en als politiek middel in de openbaarheid gebracht worden om de burgers te beïnvloeden. De Watergate-geschiedenis is zeker niet de enige zaak van deze aard, waarin presidenten van de USA betrokken zijn geraakt. Er zijn dergelijke schandalen geweest die geen gevolgen hadden voor de zittende regeringen. Denk maar eens aan het Varkensbaai-incident, aan het torpederen van de Lusitania en soortgelijke zaken. Hierbij wist men achteraf wel dat de zittende regering daarbij zelf de hand in het spel had. Toch kwam er toen geen schandaal van.

Heel wat wonderlijke optredens van de CIA zijn eveneens bekend geworden, zonder dat daarvoor hoofden moesten rollen. Het schandaal van industriële spionage, waarbij regeringsinstellingen betrokken waren tijdens Johnsons bewind, lokte eveneens geen scherpe reacties uit. U denkt misschien dat het nu vooral tegen Nixon gaat. Maar er zijn andere oorzaken. Dat geen compromis tot stand kwam is volgens mij te danken aan een drietal fouten die Richard heeft gemaakt: Hij heeft ontspanning bevorderd tussen USA en China zonder daarbij met bepaalde handelsbelangen voldoende rekening te houden. Hij wilde tot eigen eer de ontspanning verder ontwikkelen op een ogenblik dat dit ten detrimente was van bepaalde grote concerns, die juist door toenemende spanning hun omzet dachten op te kunnen voeren. Dan heeft hij niet willen toegeven aan de socialiseringsdrang van bepaalde groepen in eigen land en gelijktijdig corruptie aangepakt op een wijze die vooral het misdadige deel van de kapitaalkrachtige bevolking verkeerd viel. Zijn derde fout was zijn overtuiging dat hij zich als president alles kon permitteren, wat hem noodzakelijk scheen voor vergroting van eigen roem en inkomen, zonder daarbij ook maar in de verste verte rekening te houden met de wensen van bepaalde grote belangengroepen. Zoekt men naar degenen die aan de touwtjes trekken en geen genoeg kunnen nemen met de macht van Mr. President, dan ziet het er naar uit dat u die eerder onder de hoge ambtenaren op verschillende departementen kunt vinden. Dezen werkten immers reeds lange tijd samen met industriële en machtsblokken. Ook bepaalde mensen in de senaat die de belangen van zakelijke groepen vertegenwoordigen, hebben in het tot stand komen van het schandaal zowel als in de pogingen die zelfs nu worden gedaan om Dicky tot inkeer te brengen, een belangrijke rol gespeeld.

Zoekt men verder naar machten op de achtergrond, dan komen opeens ook mannen naar voren die door de massa nog verkeerd worden aangesproken als hoofden van de maffia en de Unione Siciliana, maar in feite reeds lang legaal en illegaal opererende zakenmachten zijn geworden. Nixon had het ongeluk dat hij, door zijn wijze van optreden, ook een misdadig zakenrijk tot zijn vijand maakte. Ook hier blijkt weer dat de mensen op de achtergrond niet behoren tot de bekende figuren, tot de mensen die men althans enigszins zou kunnen controleren, daar men hun belangenwereld, werken en optreden kent. Let wel, ik verdedig Nixon niet. De man heeft te grote fouten gemaakt, vooral in zijn binnenlandse politiek om hem enige verdediging waard te achten. Maar men zal er goed aan doen ook hier te beseffen, dat er machten aan het werk zijn die in staat zijn zelfs een president van de USA met al zijn macht in moeilijkheden te brengen, verborgen machten die in staat zijn oorlogen en revoluties te doen ontstaan, dan wel te beëindigen.

Mogelijk hebt u nooit nagedacht over dergelijke dingen. Maar wanneer u iets dergelijks al beseft hebt, zult u wel gedacht hebben: Zo een vaart zal het nu ook wel weer niet lopen. Maar deze dadars op de achtergrond zou je niet ten onrechte aan kunnen duiden als het enige echte wereldgouvernement. Het zijn internationale groepen, soms van zuiver zakelijke, soms zelf werkelijk misdadig van aard. De mensen die hieraan leidinggeven, gaan niet uit van het standpunt dat zij nu de mensen eens flink wat ellende zullen gaan bezorgen. Zij gaan gewoon

uit van het standpunt: Wat dienstig is voor mijn belangen, moet goed zijn voor eenieder. Wanneer iets dus niet met mijn belangen strookt, is dit ook nadelig voor de gehele gemeenschap. Op deze wijze redenen politicus en gangster zo goed als de directeuren van grote concerns. Zo redeneert niet alleen de president van de USA, maar ook menige staatssecretaris in uw eigen land. Het is de perversiteit die ontstaat, wanneer je macht hebt en gelijktijdig een vorm van blindheid voor de werkelijkheid, die ontstaat wanneer men slechts een enkel doel kent in zijn leven en beschikt over de nodige macht om dit zonder meer na te streven. De mensen die zich opwinden over alles wat Nixon binnenskamers heeft gezegd in minder fraaie termen, zijn volgens mij idioten. Want deze verontrusten gebruiken dezelfde termen die zij de president kwalijk nemen. Maar hem nemen zij dergelijke uitdrukkingen kwalijk, omdat hij volgens hun denken anders had moeten zijn. Deze mensen beseffen niet dat zij in een vergelijkbare situatie waarschijnlijk nog grovere uitdrukkingen gebruikt zouden hebben.

Op grond van dit alles wil ik nu vaststellen: Het geheel van samenhangen op uw wereld is op dit ogenblik in handen van onbekenden, die zo machtig zijn dat zij zelfs regeringen kunnen laten vallen en de economie van gehele volkeren kunnen maken en breken.

Indien wij het hierover redelijk eens zijn en u de mogelijkheid dat ik gelijk heb, wilt toegeven, dienen wij ons af te gaan vragen wat dit alles voor de mensheid als een geheel dan betekent. Zeker is wel, dat de mensen leven in een uiterlijke schijn en hun denken daarop baseren, zonder dat deze schijn nog veel te maken heeft met de werkelijkheid van hun land, wereld en idealen. Mensen worden beïnvloed door groepen die van eenzijdige standpunten uitgaan. Neem bv. de vele programma's die radio, tv, enz. brengen over andere landen, vooral de z.g. onderontwikkelde gebieden als voorbeeld: Dergelijke reportages zijn mogelijk eerlijk bedoeld, maar zullen door het feit dat de maker eenzijdig is in zijn denken en een bevestiging van zijn eigen gedachtegangen zoekt, zowel eenzijdig als misleidend zijn.

Politici handelen ongeveer zo: zij vertellen u niet wat de feiten zijn, maar stellen u voor wat die feiten volgens hun denken zouden dienen te zijn. De werkelijkheid zullen zij zelfs onderdrukken, wanneer zij althans over de mogelijkheid daartoe beschikken. Wat dan geheimhouding in 's lands belang genoemd pleegt te worden. De mensen zelf dragen er vaak toe bij dat zij eenzijdig of partijdig worden voorgelicht. Een journalist die alleen maar de feiten brengt zonder meer, heeft niet veel kans het ver te brengen. Zijn artikelen dienen met fantasie en interpretaties versierd te worden, anders worden zij nauwelijks gelezen. Met het gevolg, dat zo iemand u niet vertelt hoe de feiten zijn, maar vooral, wat zij volgens hem wel eens zouden kunnen betekenen. Het aanvallen van toestanden, feiten en personen is de mode. De ene keer treft u dit in de Washington Post en de volgende keer in de Telegraaf. Maar de eenzijdigheid maakt het de mensen mogelijk te leven in een wereld van waan. Wat voor de geestelijke gezondheid van het mensdom gevaarlijk kan zijn.

Voor een werkelijke bewustwording van de mensheid is er iets anders nodig: Een langzaam terugkeren tot besef van de werkelijkheid, de werkelijke noodzaken en mogelijkheden zijn zonder meer noodzakelijk. Kun je echter nu de mens zonder meer confronteren met de werkelijkheid, de ledigheid van zijn idealen en de illusies, die de basis vormen van zijn sociaal streven, terwijl hij in feite geregeerd wordt door onbekende machten? Kan men de mensen duidelijk maken hoe machteloos zij zijn tegenover de vele misdaden die aan mensheid en milieu worden begaan op gezag van onbekende machten? Kan men hen zonder schade voor hun innerlijk en hun maatschappij duidelijk maken dat geen van hun goede voornemens en beslissingen enige kans heeft tot werkelijkheid te worden, tenzij die onbekende machten daarin ook hun eigen belangen zien en zich zo achter een dergelijk streven stellen? Vele mensen zouden dit niet kunnen verdragen, gek worden, of alles gaan vernietigen, inclusief het goede. Er zou een chaos van komen zonder weerga.

Een andere, meer geleidelijke benadering is dus noodzakelijk. Om deze te vinden, zal men zich eerst eens af moeten gaan vragen, waarop de macht van de onbekende heersers berust. Deze berust in de eerste plaats volgens mij op het feit dat zij de economie van vele landen beheersen; zolang de mensen steeds meer willen verwerven, zullen zij volgens mij de mensen moeten

dienen die hen de illusie van meer verwerven kunnen verschaffen. Wat impliceert, dat op het ogenblik dat de meerderheid van de mensen niet meer streeft naar een voortdurende toename van bezit en stoffelijke welvaart, de macht van deze onbekende heersers wordt aangetast. Maar dat betekent wel dat de vakantie een dagje naar Barneveld wordt in plaats van 14 dagen naar Tunesië. Het betekent wel dat men zijn verbruik beperkt, waar dit maar mogelijk is en steeds meer dingen voor zichzelf doet, zo zijn afhankelijkheid van de gemeenschap beperkende.

Geestelijk gezien staan de zaken er als volgt voor: Wij kunnen de heersende machten niet zonder meer aanvallen, of zelfs maar op belangrijke punten corrigeren zonder dat de gehele wereld hierdoor in een wanorde terecht komt, die zo erg is dat dit tegen een te bereiken resultaat nimmer op kan wegen. Wat kunnen wij dan wel doen? Wij kunnen de mensen erop wijzen dat er andere dingen zijn dan zuiver materiële. Wij kunnen hen aantonen dat materiële overvloed in vele gevallen schadelijk en een bron van ellende is. Een mogelijkheid hiertoe vindt men inderdaad in de geest en op aarde dragen verschillen van die machten op de achtergrond door hun gedragingen aardig bij tot ons succes. Om u een voorbeeld te geven: de energiecrisis. Deze energiecrisis is voor u uit zakelijke overwegingen veroorzaakt, ook wanneer er feitelijke achtergronden zijn. De kern van de zaak is echter de wens van energieleveranciers om u minder energie voor meer ruilwaarde te kunnen verkopen. Zij voeren dus eigen winsten op, terwijl zij door beperking van hun leveranties gelijktijdig hun artikel voor eenieder begeerlijker maken. Men moedigt de mensen dus aan energie te besparen. Maar dat betekent dat de mensen er wel eens over na zouden kunnen gaan denken, of men niet inderdaad te veel energie gebruikt. Het zou een verandering van handelen betekenen, zowel voor de mensen die voor elke vuile luier van een baby de wasmachine aanzetten als voor de mensen die zelfs een brief nog even gaan posten in hun auto. Zij zullen zich vooral ook beter van de kosten daarvan bewust moeten worden.

Op het ogenblik draagt men daartoe in de stof flink bij. Wat betekent dat het verbruik inderdaad vermindert. En dan komt de aap pas goed uit de mouw. Want indien het energieverbruik aanmerkelijk vermindert, komen de producenten en verkopers van die energie in moeilijkheden. Ik herinner u eraan dat de baas van een van de elektrische centrales in uw land heeft gezegd dat de stroom duurder zal moeten worden, omdat de mensen minder gebruikten. Op gelijke wijze geldt reeds nu een vermindering van het verbruik bij bepaalde maatschappijen als een dwingend argument, waarmee het hen mogelijk zal zijn in de nabije toekomst een reeks van prijsverhogingen door te zetten. Maar of de gewone mensen dit dan zonder meer zullen aanvaarden? Zij zullen hun verbruik verder beperken, waar hen dit mogelijk is en gelijktijdig na gaan denken. Dan zal men tot vreemde conclusies komen.

Zo bestaat er op deze wereld geen werkelijk gebrek aan graan, indien men rekening houdt met het feit dat vele regeringen hun boeren betalen om geen graan te verbouwen, maar bepaalde stukken land braak te laten liggen. Men zal beseffen dat de methode om alles wat geen hoge prijs kan halen op te slaan of desnoods te vernietigen, gelijktijdig tekorten in de hand werkt en de prijs voor de verbruikers onnodig duur maakt. Zelfs zal men beseffen dat men een tekort aan graan en andere grondstoffen op het ogenblik suggereert zonder werkelijk dwingende redenen hiervoor, alleen maar, opdat de prijzen kunnen stijgen.

U zult nu opmerken dat de Orde daaraan dan toch eens iets zou moeten doen. Kan de Orde het niet, dan de Witte Broederschap en kan die het ook niet, dan moet God zelf maar ingrijpen, want zo iets is nu eenmaal godgeklaagd, nietwaar? Maar zo eenvoudig is het niet. De werkelijkheid is o.m. deze: U kunt in uw land met veel minder graan en brood tot wanneer u alleen maar alles zou verbruiken, wat u aan graanproducten koopt. In uw land wordt ongeveer een derde van het gebakken brood op de duur weggeworpen of als veevoer gebruikt. Nodig is dat niet. Op andere gebieden zou ik u gelijke voorbeelden van verspilling kunnen geven. Zouden de mensen voortaan alles wat zij kopen zo volledig mogelijk gaan gebruiken, dan zouden de prijzen stijgen, maar zouden vele tekorten ook opgeheven worden over de gehele wereld. Men zou meer die producten moeten gebruiken die op een bepaald ogenblik in natuurlijke vorm beschikbaar zijn. Nu slaat men het niet verkochte op in koelhuizen, blik het in e.d. op kosten van de gemeenschap, wat weer in lasten op de verkoop, dus kostprijzen, voor de verbruikers tot uiting komt.

Wat industrie en landbouw betreft, mag men wel stellen dat deze de prijzen opjagen, daar zij weigeren hun productie aan te passen aan de consumptie, maar ook niet in staat zijn de consumptie aan te passen aan hun productie. De mensen gaan dit meer en meer beseffen. Daarnaast spelen kosten in hun verbruikspatroon in toenemende mate een rol. De hoge vleesprijzen hebben de consumptie van vlees doen dalen - overigens minder bij handarbeiders en hun gezinnen dan elders. Hierdoor wijzigt zich het patroon van de voeding. Dit kan lichamelijk en geestelijk vaak gunstig werken, ook al roept men overal dat een vermindering van verbruik ongezond is: Eet meer vlees, meer bespoten fruit, meer echte boter, margarine, drink meer melk, vruchtensap e.d. De mensen echter zullen hun verbruik steeds meer in overeenstemming met hun wensen en middelen brengen, zodat een beperking van overconsumptie ook op het vlak van de levensmiddelen steeds meer kenbaar wordt.

Dit betekent grotere soberheid, maar ook de kans weer iets gezonder te gaan leven. De pseudo-schaarste van vele artikelen in de westerse landen betekent een feitelijke verbetering van levensomstandigheden. Dit zal op de duur ook een beperking van de zeer grote afvalproductie in de z.g. beschaafde landen ten gevolge kunnen hebben, wat enige ontlasting van het milieu betekent. De industrie speelt nog niet mee hierbij. Deze gaat nog uit van het standpunt dat er steeds wel weer een mogelijkheid zal zijn om eigen product te slijten, maar probeert wel op milieubescherming te sparen, waar het gaat. Hoe wonderlijk men soms te werk gaat ziet u bij de lopende WK voetbal: men roept u toe een kleuren-tv te kopen. Dan pas ziet u het "echt". En wanneer u groen wordt van ellende op het ogenblik dat een tegenstander van uw favoriet scoort, zo kunt u dit altijd nog wijten aan een reflex van het felgroene gras op de buis...

Voor ons in de geest is bij dit alles het belangrijke dat bij het veranderen van verbruiksgewoonten ook economische veranderingen onontkoombaar worden. Hierdoor wijzigen zich ook de machtsverhoudingen op de achtergrond en krijgen meer eerlijke en geestelijke waarden weer een kansje in de samenleving. Nog interessanter is het feit dat, naarmate meer mensen aan de greep van de consumptiemaatschappij ontsnappen er ook meer ruimte komt voor geestelijke belevingen in de mensen en het gebruik van bepaalde geestelijke mogelijkheden die elke mens bezit, weer toe zal gaan nemen. Veel mensen zijn nog niet zover, maar wanneer je alles reëel wilt bezien kun je reeds nu beseffen dat de z.g. chakra niets anders zijn dan een reeks van geestelijke zintuigen, die als aanvulling van de normale stoffelijke zintuigen behoren te dienen en dan een beter doorzicht geven in de werkelijkheid van het leven. Volgens mij zullen deze "gaven" meer en meer op de voorgrond komen, ook al zal dit met veel poespas en bedrog gepaard gaan. Want als er veel mensen het occultisme interessant gaan vinden, zullen er altijd wel weer groepen en mensen zijn die dit willen leveren, echt of namaak, mits er maar goed voor wordt betaald. De kans is echter groot, dat steeds meer mensen persoonlijk bij geestelijk werk en beleven betrokken geraken en zo komen tot het gebruiken van de verborgen eigenschappen in het bestaan. Wat dan weer betekent dat steeds meer mensen vatbaar zullen worden voor de geestelijke wetenschappen en door hun erkenningen vatbaarder zullen worden voor de kennis en waarschuwingen, die vanuit de geest zo vaak naar de mensheid worden gezonden.

Er komen meer en meer mensen die in staat zijn reeds tevoren te reageren op de machinaties van de daders op de achtergrond, die daardoor steeds minder kans zullen zien, volkeren, of zelfs het merendeel van de mensheid naar hun hand te zetten met oneerlijke middelen. Wat interessant is voor ons. Bewustwording en een geestelijk vruchtbaarder leven op aarde vloeit hieruit voort, terwijl gelijktijdig de mogelijkheid de mensen te bedriegen afneemt. Bovendien dient men zich te realiseren dat geen computer het op kan nemen tegen een mens die z.g. voorwetenschap ontwikkeld heeft en middels voorschouw probleem en uitkomst reeds kent, voor men zelfs maar aan het programmeren van het cybernetische brein begonnen is. Zijn eigen belangen en inzichten kennende, kan hij dan reageren volgens eigen besef en willen, zonder daarbij belemmerd te worden door de programma's die zijn wil en denken zouden moeten richten op de doeleinden van anderen. U vindt dit een sciencefictionachtige opmerking? Bedenk eens hoeveel reeds nu door computers wordt gedaan. Wanneer u ook maar een maal per vliegtuig hebt gereisd, een vakantie hebt besproken in het buitenland, op afbetaling hebt gekocht, zit ook u in een computer, want voor dergelijke zaken worden tegenwoordig computers gebruikt. Uw rekeningen voor gas, water, licht, uw belastingen, alles komt uit de computer en betekent dat

daardoor de computer, mits zo geprogrammeerd, ook conclusies kan trekken omtrent uw reactie, iets weet van uw voorkeuren, uw middelen enz. Degenen die u willen controleren, beschikken dan ook over heel wat meer gegevens over u, dan u lief zou moeten zijn en kunnen u daardoor ook heel wat juister suggestief benaderen dan wenselijk is voor een geestelijk gezonde wijze van leven.

Opvallend is verder de inwerking, die een iets tevoren weten wat gaat gebeuren, kan hebben. Om een voorbeeld te geven: bij een spoorstaking kunt u uw reizen zo richten dat u daarvan weinig of geen hinder hebt. Bij opeens duurder worden van bepaalde producten kunt u, zover houdbaar, voorraden aanleggen. U kunt u wapenen tegen regeringsingrijpen, onderzoek, maatregelen enz. enz. Reeds nu kunnen wij vooral in Azië groepen zien die zich door een dergelijke voorkennis van een of meerderen in de groep, grotendeels weten te onttrekken aan de invloed van hun regeringen en de maatregelen van machthebbers in hun omgeving. Dit blijkt zowel in China als bv. Iran, India, Pakistan. Deze mensen onttrekken zich gemeenlijk aan beïnvloedingen en ingrijpen, zonder precies te weten wat zij doen en waarom. Maar het wonderlijke is, dat deze groepen in hun omgeving hierdoor grotere invloed krijgen en in bepaalde gevallen van machtsstrijd reeds op de wip blijken te zitten, zodat zij niet alleen voor zich, maar ook voor vele anderen de gebeurtenissen kunnen beïnvloeden. Hun acties blijken daarbij zelfs voor de machthebbers op de achtergrond reeds nu medebepalend te zijn voor hetgeen al dan niet bereikt kan worden. Wonderlijk genoeg zijn deze groepen zelden of nooit in conflict met het gezag: zij verzetten zich niet daadwerkelijk, maar onttrekken zich aan ingrepen en maatregelen. Door deze kwaliteit van vooraf weten blijkt het ook heel moeilijk te zijn, leden van deze groepen te tiranniseren en te dwingen.

Wat dit betekenen kan, wordt duidelijk wanneer wij denken aan Brazilië en Argentinië, waar de z.g. eskadrons de la mort actief zijn. Men slacht tegenstanders af wanneer men hen niet wettelijk aan kan pakken. Het optreden van dergelijke terreurgroepen is altijd weer een bewijs van zwakheid bij de machthebbers. Maar ook dit wapen faalt bij hen die meer geestelijke ontwikkelingen hebben doorgemaakt. Ik wil hierbij overigens opmerken dat alle groepen die naar geweld of heimelijk geweld grijpen, daarmee duidelijk maken dat zij geen kans zien hun standpunt op een voor anderen aanvaardbare wijze te verdedigen. Dergelijke mensen zullen overigens vaak hun terreur uit een volgens hen eerlijk gemeend idealisme uitoefenen. Want de werkelijkheid omtrent zichzelf en de wereld kunnen zij innerlijk niet aanvaarden, daar dit zou betekenen dat zijzelf fout zijn.

Voor ons is het echter vooral interessant te zien wat geestelijk aan het ontstaan is. In vele landen zien wij op dit ogenblik terreur gebruiken, maar ook een verzet daartegen. Dit voert tot belevingen die geestelijke beïnvloeding tot stand brengen en een innerlijk beleven mogelijk maken, dat soms zelfs een inwijding gelijkkomt. Wij zien daarnaast dat steeds meer mensen afstand gaan doen van bezit en materiële voordelen. Geen of weinig geweld gebruikende zien wij deze mensen zich steeds meer handhaven in een gemeenschap, die hun normen vreemd en onaanvaardbaar vindt. De strijd van de gemeenschap keert zich tegen uiterlijke tekenen van het anders leven en denken, maar aanvaardt gelijktijdig in toenemende mate het feit, dat het leven ook anders benaderd kan worden dan door de tot nu heersende gemeenschap als optimaal wordt beschouwd. Hierdoor kunnen dergelijke minderheden zich steeds meer handhaven tegenover de staat en de daarachter schuilgaande belangengroepen. Dit blijkt in vele landen in toenemende mate voor te komen.

Voor ons betekent dit, dat steeds meer contacten mogelijk worden met steeds meer bewust geestelijk reagerende mensen, die zonder mogelijk dit geheel te beseffen, in hun handelingen vooruitlopen op gebeurtenissen en zo de toekomst kunnen gaan beheersen. De Broederschap meent op deze wijze een groot deel van de machten die op het ogenblik nog kunnen beslissen over het voortbestaan of de ondergang van de mensheid, of een groot deel daarvan, buiten spel te kunnen zetten. De macht gaat over in handen van anderen, die een geestelijke achtergrond hebben, terwijl de nu machtigen steeds minder werkelijke macht bezitten. Hierbij speelt het feit dat de greep die men op de massa heeft, afneemt.

Een van u vroeg zich zo even af, of de Witte Broederschap niets aan alle misstanden kan doen. Dit nu omschrijft een van de ontwikkelingen, waarmee de broederschap zich bezighoudt. Het is zelfs een punt waarmee men zich in het komende jaar – en enkele volgende jaren waarschijnlijk – zeer in het bijzonder bezig wil houden: Geestelijke ontplooiing van mensen mogelijk maken, steeds meer mensen voor ontwikkelingen en komende feiten waarschuwen, steeds meer mensen door een innerlijk weten helpen, het leven voor anderen levenswaard te maken.

Dit interesseert u? Dan kan ik u mededelen dat men eveneens reeds besloten heeft bepaalde engbegrensde religieuze groepen of sekten op te breken, zo de dogma's van deze groepen aantastende. Dit zou voornamelijk van toepassing zijn op sekten die als een soort concerns over de gehele wereld proberen het geloof van anderen te exploiteren. Daarnaast zal deze benadering groter veranderingen kunnen brengen in de reeds meer open scholen, geloofsrichtingen en kerken. Bij deze besluiten behoort de volgende formulering: Er is besloten in het komende jaar vooral de mogelijkheid te scheppen voor de mens om geestelijk bewust en niet sterk materiegebonden te worden en daarbij de werkelijkheid omtrent de wereld, waarin hij leeft, langzaam maar zeker te ontdekken. Ook de broederschap beseft dat vele mensen een plotselinge confrontatie met de feiten niet zullen kunnen verwerken. Daarom stelt men een langzaam ontdekken van die werkelijkheid als begerenswaardig, vooral omdat men reeds nu een geestelijke groei bij velen ontdekt, waardoor het dezen mogelijk zal worden de werkelijkheid te aanvaarden. Men ziet dit als de enig aanvaardbare oplossing, gezien de nu heersende condities.

Waarom ik sprak over daders op de achtergrond? Vooral, omdat er nu eenmaal groepen mensen zijn die het nooit zullen leren en tot het laatste toe en met alle middelen hun macht zullen willen handhaven. Het is goed wanneer men het bestaan van deze groepen beseft en in het gebeuren ook hun werken kan constateren. Daarbij is het niet belangrijk, welk systeem of geloof u nu aanhangt. Want deze waarden zijn niet op de werkelijkheid gebaseerd, zeker niet in hun uitingen. Trouwens: waar ligt het verschil tussen communisme en fascisme? Beiden baseren zich in feite op een gevoel van meerwaardigheid, waardoor men het recht heeft anderen aan eigen wil en inzichten te onderwerpen met alle middelen. Dergelijke stellingen interesseren ons overigens ook niet zoveel, omdat de meesten volgelingen niet beseffen wat de feiten zijn. De broederschap zal zeker, zover mogelijk, zich vooral richten tegen de mensen die bewust dergelijke leringen of hun economische macht gebruiken om hun wil door te zetten, zoals die groep die op het ogenblik bezig is een revolutie in een Arabisch land te veroorzaken in de hoop hierdoor eigen oliebelangen beter te kunnen dienen - vooral omdat het heersende bewind door onteigening hen een deel van hun macht in dit gebied heeft ontnomen.

Idealisten, hoe extreem ook, zullen op een gegeven ogenblik vanzelf wel geconfronteerd worden met de gevolgen van hun mislukte idealen - gevolgen, die zij dan mogelijk nog deels op weten te vangen ook. Maar mensen die bewust hun misdaden begaan, ja, niet eens kunnen begrijpen dat het een misdaad is eigen macht en bezit te baseren op de ellende en dood van anderen, zullen in de komende tijd kunnen rekenen met een wonderlijke reeks van hen niet gunstig gezinde toevalligheden. Want alles zal worden gedaan om hen uit te schakelen. In het gehele programma van de raad van de broederschap, zoals wij dit zien ontstaan, ligt hierop de grootste nadruk. Over de middelen is men nog enigszins verdeeld, maar het is wel zeker dat men geweld zal vermijden, omdat geweld tegen geweld alleen nieuw geweld kan baren.

Men besluit de mensheid zoveel mogelijk en zo snel mogelijk geestelijk op te voeden tot grotere rijpheid. Dat zal moeilijk kunnen gebeuren in het geweld van omwentelingen en strijd. Daarom zal men ook alle middelen inzetten om de vrede te handhaven, waar mogelijk en geweld en de gevolgen van geweld te miniseren waar dit bereikbaar is. Vrijheid voor onderdrukte volkeren staat niet zo voornaam in het programma. U hebt trouwens zelf in Portugal kunnen constateren, dat de mensen vaak niet in staat zijn te beseffen dat werkelijke vrijheid in een gemeenschap alleen haalbaar is, wanneer een grote zelfdiscipline van de enkeling bestaat. Je kunt nu eenmaal niet alles tegelijk hebben en krijgen. In Portugal begrijpen de mensen kennelijk niet eens dat zij door hun eisen de staat ten gronde dreigen te richten, zodat een eerlijk naar vrijheid strevende junta langzaam maar zeker toch weer in de richting van een harde dictatuur wordt gedreven.

Nolens volens. Wat dan weer de mogelijkheid van een nieuwe revolutie in zich bergt, waardoor de belangengroepen die buiten spel staan, weer aan de macht zouden kunnen komen. Het voorbeeld zal duidelijk maken dat omwentelingen vaak zinloos zullen zijn, wanneer niet een in allen bestaande geestelijke achtergrond mede een rol speelt. Zonder deze zal men er hoogstens in slagen de ene dictator voor de andere te ruilen.

De broederschap hoopt in de komende tijd steeds meer mensen te bevrijden van angsten en begeerten, waardoor zij tot kuddevee worden. Dit lijkt mij het meest interessante punt uit de tot nu toe genomen besluiten in de geest. Ik wil hierop echter niet te ver doorgaan. Wel wijs ik u op vele publicaties in de komende tijd, die de mensen met feiten confronteren. Een daarvan in uw eigen land zal o.m. handelen over de besteding van luister en kijkgeld door de NOS, iets wat voor de bestuurders van deze instelling niet bepaald aangenaam zal zijn. Want men zal de mensen hierbij een inzicht geven in de wijze, waarop de hoge kosten bij de omroepen enz. plegen te ontstaan. Ook op ander terrein zal steeds weer veel uitlekken, dit tot ergernis van de betrokkenen, maar ter educatie van de massa. Ook internationale groepen zullen moeten ontdekken dat feiten uitlekken die niet bepaald vleidend zijn. Wie dit alles volgt en beseft, zal met ons eens zijn dat een werkelijke verandering in de toekomst alleen mogelijk is door een verandering van inzicht en geestelijke ontwikkeling bij de mensen.

Wat betekent dat degene die streeft naar een grotere geestelijke ontwikkeling, meer innerlijk besef en grotere evenwichtigheid binnen de mensheid, ook in de materie zal moeten ingrijpen. Dergelijke ingrepen zullen op velerlei wijze in de naaste toekomst steeds meer plaats vinden en steeds weer ertoe bijdragen de mensen met de feiten te confronteren. Zo zal men steeds meer als mens terug moeten grijpen op de innerlijke waarden die, naar men gaat begrijpen, reeds lang voor feiten bekend werden, velen aan deden voelen wat er aan de hand was. Zo zal de mensheid de belangrijkheid van de ontwikkeling van geestelijke waarden en gaven hopelijk ook beter gaan beseffen.

Hebt u commentaar?

Vraag: Heeft de mensheid vroeger dichter bij de werkelijkheid gestaan?

Antwoord: Ja. Bij tijden heeft de mens heel dicht bij de werkelijkheid gestaan en innerlijk veel van die werkelijkheid beleefd, ook wanneer dit materieel mogelijk niet zo eenvoudig meer terug te vinden is in uw dagen. Als voorbeeld noemde ik de late middeleeuwen.

Indien u dit nagaat, dient u echter niet te vergeten dat ook de mens die innerlijk dicht bij de werkelijkheid staat, behoefte heeft aan dromen en symbolen om zo de onzegbare uitdrukking te geven en gelijktijdig zich voor eigen tekortkomingen enigszins in eigen besef te beschermen. Daarom hebben mensen die een innerlijke werkelijkheid kenden, toch vaak goden aanbeden en gemaakt om daarmee iets te kunnen projecteren, waardoor eigen gevoel van stoffelijke onmacht teniet kon worden gedaan. Deze goden waren soms stoffelijk: beelden - soms geestelijk - godsvoorstellingen en mystiek, soms zelfs denkbeelden als de moderne, die vaak neerkomen op het aanbidden van een gouden kalf, maar dan zonder te geloven in de belangrijkheid van de aanbidding of de betekenis daarvan.

De gehele werkelijkheid omtrent eigen leven en wereld kan zelfs een mens die dicht bij de werkelijkheid staat, maar zelden onverdond verdragen. Soms vlucht men weg in een geestelijk idealisme dat alleen zin heeft, wanneer het gepaard gaat met een geestelijk en stoffelijk realisme. Wat men terug kan vinden in de Griekse tijd, waarin vele belangrijke denkbeelden ontwikkeld werden, maar de mens gelijktijdig met defecten van eigen wereld weet te leven. Indien u een verschil wilt aangeven tussen deze tijd en de perioden van 'verlichtheid', kunt u het beste zeggen: De mensen van nu nemen het spel voor ernst en de ernst van het leven benaderen zij als een spel. Voor velen is het spel zelfs de enig belangrijke werkelijkheid, met het gevolg dat de stoelgang van Cruyff voor velen belangrijker schijnt te zijn dan het geestelijk welzijn van een geheel volk. Uw wereld leeft op dit ogenblik grotendeels met een overgave aan het niet wezenlijke, waardoor de werkelijkheid schade kan berokkenen aan velen. En dit, zonder dat men dit schijnt te beseffen.

Vraag: Betekent dit ook een verandering van arbeidsmentaliteit?

Antwoord: In zekere zin. Men zal weer vreugde in de arbeid vinden, wanneer deze niet alleen maar een door anderen opgelegde noodzaak is, gepaard gaande met 'n vergaande taakverdeling en een eveneens door anderen bepaalde indeling van je dag. Reeds nu is men echter in vele fabrieken teruggekomen van 'n te ver doorgevoerde specialisatie, met als gevolg een teruglopen van het ziekenverzuim en een verbetering van de gemiddelde kwaliteit van het product. In Zweden is er zelfs al een autofabriek die van een lopend bandsysteem is overgegaan naar een rijdend plateausysteem, waarbij de wordende auto nog wel langs een reeks van apparaten gaat, maar een enkele ploeg het product monteert van begin tot einde, zodat men het eindresultaat van zijn werken ook zelf ziet en aflevert.

Vrijere indeling van de werktijd blijkt eveneens in steeds meer gevallen te worden toegestaan en op de arbeidsvreugde zowel als op de prestatie een goede invloed te hebben. Volgens mij is hiermee wel duidelijk dat een verandering van arbeidsmentaliteit opkomt is, dankzij een ommekeer in de benadering van hen, die moeten werken.

Maar nu moeten wij aan dit eerste deel van de bijeenkomst een einde gaan maken. Ik hoop dat u niet alleen politieke en toekomstaspecten uit mijn betoog zult onthouden. Want het meest belangrijke van mijn betoog is het volgende:

Er wordt op dit ogenblik voor u een strijd gevoerd door de geest, die in haar werkingen mede veranderingen van materiele aard gaat betekenen. Door die veranderingen zullen steeds meer mensen in staat zijn geestelijk bewuster te leven en zo dichterbij de werkelijkheid te komen, die dan niet alleen maar aanvaardbaar en beleefbaar is, maar zo de mens ertoe beweegt zich geheel te ontwikkelen en niet alleen bepaalde delen, terwijl de rest van de persoonlijkheid gefrustreerd of onderontwikkeld blijft. Want het is de geestelijke bewustwording waardoor de mens zowel op aarde als in de geest de werkelijke vrijheid kan winnen, waarin hij tot werkelijke eenheid met het 'Al' en werkelijke beleving van het 'Zijn' kan komen.

Ik dank u voor u aandacht.

(Verkort)

ESOTERIE

Goedenavond.

Door het uitlopen van het vorige onderwerp blijft mij niet al te veel tijd voor een onderwerpje, waarin ik, zoals gebruikelijk is, meer esoterisch materiaal naar voren moet brengen.

Er was eens een betrekkelijk wijs man, die meende dat hij was doorgedrongen tot de oneindigheid. Bij hem was eens een ingewijde. Deze hoorde de wijze aan en sprak toen tot hem: "Wat is oneindigheid ver, wanneer je zelf nog niet oneindig bent." De "wijze" meende dat dit onzin was en lachte. Maar toch omvat dit gezegde de werkelijkheid.

Bij alle dingen die wij doen, in alle dingen die wij denken, zijn wij beperkt. Wij zien een wereld niet en kennen haar niet geheel, maar gaan door die wereld en leren haar deel na deel mogelijk ook kennen. Dat moeten wij nooit vergeten. De kern van alle esoterie is natuurlijk de pelgrimstocht naar het onbekende. Maar het feit van die pelgrimstocht is in feite dat je steeds meer leert kennen zonder te weten waar je eens eindigen zult. Vragen over het einddoel stellen is dwaas, zolang je niet beseft waarheen je je begeeft. Op deze wijze zou elke mens die in de wereld leeft en zich met die wereld bezighoudt, eerst moeten nadenken over de vraag, wat er nu is. Hij moet eerst leren beseffen, wat hij nu leeft, voor hij kan pretenderen verder te gaan.

Wanneer u deugden hebt, zo moet u goed begrijpen, dat dezen alleen metterdaad bewezen kunnen worden en werkelijk tot aanzijn komen. Deugden die je niet metterdaad bewijst, zijn eerder ondeugden.

Veel mensen vinden het natuurlijk op zijn tijd aangenaam om ondeugend te zijn. Maar onthoud dan dit: ondeugendheid in speelse zin kan zeer deugdelijk zijn voor een confrontatie met je eigen werkelijkheid, omdat je dan tenminste weet, wat je bent en wat je doet.

De eerste les die iedereen die zich met esoterie bezig wil houden, dient te leren luidt: Vandaag is het belangrijkste ogenblik van mijn leven, steeds weer. Want vandaag weet ik hoever ik gekomen ben en vermoed ik, hoever ik vandaag kan komen. Vandaag kan ik mij waarmaken. Degene die zich vandaag bezighoudt met hetgeen hij morgen zou willen bereiken, zal vandaag niets belangrijks doen en zo morgen nog niet verder gekomen zijn dan gisteren. Degene die vandaag werkt aan het weinige wat hij vandaag kan beseffen, heeft morgen een grotere achtergrond dan vandaag en zal daardoor iets meer kunnen beseffen van hetgeen voor hem mogelijk is, zoals hij ook beter in staat zal zijn iets waar te maken, wat voor hem wenselijk is.

Esoterie wordt ook vaak gezien als een soort donzen deken voor het geweten. Hierin rust men zacht. Want, zo denkt men: ik streef naar God en dat ik daarbij iemand anders pijnlijk op de tenen trap, is daardoor dan niet zo heel erg. Esoterie in wezen is echter een voortdurend leven en beleven van hetgeen je bent. En dit betekent ook een steeds rekening houden met alle leven rond je, want je bent deel van een geheel. Vergeet je dit en besef je niet, dat alles deel is van jezelf, zoals jij deel bent van alles wat je beseft, zo ben je zelf ook geen cent waard – esoterisch gezien dan.

Er zijn ook mensen die denken: Ach, God is goed. Hij zorgt voor mij. Ik vind het dan altijd zonderling dat juist deze mensen zulke noeste en ijverige werkers zijn of pretenderen dit te zijn: Als God voor je zorgt, beschouw je dan maar als Gods maintainence en wacht rustig tot Hij komt om je te brengen wat je nodig hebt. Wanneer u daarin werkelijk gelooft, moet u de proef toch nemen. Want al zal het niet elke dag krentenbrood zijn, toch staat in de bijbel reeds dat God aan een van zijn profeten in de woestijn voedsel zond, de Joden vonden wachtels en manna, een heilige werd verzorgd door raven. In ieder geval: indien je de proef niet op de som durft nemen, moet je ook niet beweren dat je gelooft, dat de Heer altijd en overal voor je zal zorgen, dunkt mij. Besef wel: wanneer je aanneemt dat God voor iets zal zorgen, is het wantrouwen, wanneer je toch maar probeert het zelf voor elkaar te brengen. Wanneer je zelf iets doet, moet je ook niet aannemen dat God de zaak wel in orde zal maken, wanneer het fout loopt.

Er is een heerlijk spreekwoord dat zegt, dat de Heer alleen hen helpt die zichzelf helpen. Maar zij die zichzelf kunnen helpen, hebben Gods hulp niet van node, tenzij men doelt op hulp die het hen mogelijk maakt datgene te zijn, wat zij zijn. Maar zeker zal die hulp dan niet moeten worden gezien als een middel om iets te bereiken.

Wie gniffelt daar in stilte? Wat ik zeg, is niet alleen goed, maar ook juist. En het voor jou juiste is altijd weer de waarheid, zo je die op dit moment beseft. Wie eerlijk in zichzelf werkt en streeft, weet, dat elke dag het geloof een beetje verandert, het weten verandert, dat de wereld en de kosmos voor het ik er elke dag weer een beetje anders uitzien. Wij groeien immers naar het geheel toe. Een kind dat tussen de meubelen van de volwassenen loopt en speelt, die onmenselijk groot lijken, voelt zich onder tafel in een beschermend huis, terwijl een stoel een vreemd wezen lijkt, dat soms zijn poten uitslaat om je te schoppen, maar even later kan veranderen in een ezel, een paard of een locomotief. Vele mensen verkeren geestelijk in hun wereld nog steeds in een dergelijk stadium. Maar wanneer je opgroeit, zie je als kind de meubelen steeds meer in hun werkelijke waarde en bestemming, je ziet meer gebreken, maar ook de werkelijke mogelijkheden ervan.

Een mens die innerlijk volwassen wordt, zal veel van de dromen en sprookjes, maar ook veel van de angsten en onverklaarbaarheden van zijn geestelijke jeugd verliezen. Maar hij weet beter wat hij met leven en wereld aan moet, beweegt zich gemakkelijker in het geheel van het bestaan, beheerst meer. Dit opgroeien noemt men ook wel: esoterische bewustwording. Want je begint altijd weer te leven in een wereld vol wonderen. Maar de wonderen veranderen, verliezen hun mysterie. Dan besef je, dat je het meeste toch eigenlijk wel zelf tot stand brengt en dat veel van hetgeen je eens als een wonder beschouwde, niet veel meer is dan een menselijke constructie

van onbegrepen eigenschappen en feiten. Iets dus, wat je met innerlijk inzicht en menselijke waarden moet leren hanteren.

Er zijn mensen, die denken: Dit leven is de gang door een tranendal, hetwelk beloond zal worden met een eeuwige vreugde. Die vreugde wordt dan nogal verschillend uitgetekend voor de gelovigen. Ik geloof zelfs dat er stilletjes heel wat liefhebbers in de christelijke wereld zijn, die hopen dat later zal blijken dat de islamieten met hun visie op het paradijs gelijk hebben. Maar wat ik vandaag ben en wat voor mij mijn wereld vandaag is, is de werkelijkheid die ik in mij draag. Mijn wereldbeeld is mede mijn visie op mijzelf en mijn wereld, op God en de kosmos.

Wanneer ik vandaag lach in het leven, gelukbrengende en geluk kennende, zo zal het leven na de dood evenzo zijn. Maar als je vandaag met traanogen en afgezakte kinnebak door het leven sjokt, uitroepende dat alles leed, beproeving, lijden is, treurende over alles wat je nu nog niet hebt en verwachtende dit later na de dood te krijgen, zo zul je later ontdekken dat je zelfs in de geest niet in staat bent om aan dit beeld van ellende, compleet met zakkende kinnebak, te ontsnappen. Dan zal je wereld dus nog even somber en pessimistisch zijn als voor je overlijden. Want vooral in de geest geldt: wat je bent dat leef je dat is je wereld, dat bepaalt je werkelijkheid en je beleven voor je.

Kortom: de werkelijkheid is wat wij zijn. Dat wat ik ben, zal ik zijn in alle werelden, door alle tijden. Wanneer ik verander, veranderen al mijn werelden en mogelijkheden verandert mijn beleven van de wereld. Maar zolang ik ben, zoals ik nu ben, zal elke wereld voor mij ook zijn, zoals deze. Besef dit wel!

Er zijn kosmische krachten. Maar een kosmische kracht heeft alleen betekenis en zin voor een mens wanneer deze ook een kosmisch besef heeft, waardoor deze kracht tot deel van hemzelf en zijn wereld wordt voor hem. Kosmische krachten, waar je geen deel van bent, die je niet als werkelijk deel ook van eigen bestaan kunt beseffen, zijn nog erger dan het weer in uw land, dat je als mens ook niet beheersen kunt. Je bent eraan onderworpen. Onverwachte kosmische storingen beheersen dan je leven, frustreren je plannen. Toch zijn deze krachten die voor zo velen een onbeheersbaar noodlot schijnen te vormen, gelijktijdig krachten die je zullen dienen, wanneer je besef hebt van hun bestaan en aard.

Er is een zekere symboliek in de vaak in de bijbel voorkomende voorstelling van een worsteling met een engel. Want de engel is een personificatie van een kosmische kracht. De mens worstelt met de kosmos, ook hij die inwijding zoekt, ook die in zich reeds een deel van de waarheid meent gevonden te hebben. Maar in deze worsteling met de kosmische krachten zelf leert de mens eerst waarlijk zichzelf kennen. En zichzelf kennende zal hij eerst kunnen beseffen wat het wezen van de kosmische krachten is, waarmee hij in contact komt. Dit mijne vrienden is mijn visie volgens mijn bewustzijn op bewustwording en kosmische krachten, geldende zo goed voor uw wereld als voor de mijne.

Er zijn altijd wel idioten die iets anders uit weten te leggen. Misschien behoort ook ik daartoe. Maar tot op heden heeft mijn zoeken en leven in vreugde op aarde mij een leven van zoeken en vreugde na de dood gebracht. Mijn pogen alle schoonheid te zien, die er maar rond mij bestond, resulteerde in een besef van kosmische schoonheid binnen de werelden, die ik nu betreden mag. Wat ik eens geweest ben, ben ik nog, wat wijzer mogelijk volgens de mensen en wat dwazer mogelijk volgens mijzelf. Want naarmate ik meer zie en besef wat is, wordt mijn begrip ook groter voor de beperktheid van mijn begrip en waarnemingen. Ook dit zal u overkomen.

Leef daarom in vreugde, wanneer je kunt. Breng vreugde, waar je maar kunt. Zie schoonheid, waar die maar te vinden is en tracht in alle dingen een waarde en een licht terug te vinden, waardoor het leven je de moeite waard lijkt. Alleen dan zul je dit zogenaamde tranendal in zijn werkelijke gedaante leren zien: De glorieuze gang door een veelheid van mogelijkheden naar een veelheid van beseffen. Of dit nu werkelijke esoterische mag heten, weet ik niet. Er zijn zeker mensen die daarover een andere mening hebben dan ik. Maar het is in ieder geval van toepassing op het leven, zo goed als op alles wat u in de wereld ontmoet aan beleven.

Lach daarom rustig, wanneer er iets te lachen valt. Speel, dans, wees niet bang om blij te zijn. Een waar en waardig mens heeft eens gezegd: Hij, die de vreugde in het leven ontkent, ontkent de goedheid van de Schepper, die hem het leven geeft.

Ik zeg daarbij nog: Zelfs David danste voor de ark. Zouden wij dan niet bereid zijn in het leven zo nu en dan van vreugde te dansen om het licht, dat in en rond ons is? Hij, die in vreugde leeft, erkennende de kracht waaruit die vreugde voortkomt, en eigen beperktheid beseffende en toch juichende om de veelheid van mogelijkheden die voor hem bestaat, keert in zichzelf tot de waarheid en beleeft vanuit zichzelf de volheid van licht en kracht die in alle dingen geopenbaard blijft.

Waarmee ik dan hoop mijn rede redelijk kort en toch duidelijk te hebben uitgesproken. Hetgeen ik bracht is datgene wat mij verheugt en ook u hopelijk niet tot droefenis stemt.

Tot slot nog dit: monniken bestaan niet alleen in de kerken, maar overal waar mensen werken die zich uitverkoren achten. Voelt u zichzelf uitverkoren? Denk dan even na. Misschien dat u in het leven zelf toch nog iets nieuws kunt horen, dat u meer uzelf beseffen doet en al wat in u woont.

Goedenavond.

d.d. 21 juni 1974

Onze jaarlijkse vakantie loopt van 15 juli tot 15 augustus.

Dit betekent dat onze laatste bijeenkomst plaats vindt op vrijdag 12 juli.

Het laatste nummer van ons blad in dit verenigingsjaar verschijnt een week later.

Redactie